

naukam.triada.in.ua

НАУКОВЕ МИСЛЕННЯ

Громадське об'єднання «ВЕКТОР ПОШУКУ»

ЗБІРНИК СТАТЕЙ
учасників двадцять четвертої всеукраїнської
практично-пізнавальної конференції

"НАУКОВА ДУМКА СУЧАСНОСТІ І МАЙБУТЬОГО"

Дніпро, 2018

Рис. 2. Вплив швидкості пароповітряного потоку (абсолютна вологість: а – 0,04; б – 0,06; в – 0,08 г/м³) на

Галузь: «Охорона праці та БЖД»

ЗАХВОРЮВАННІСТЬ НА ТУБЕРКУЛЬОЗ В УКРАЇНІ

Колесник Оксана Іванівна
старший викладач
кафедри фізичного виховання та БЖД
Одеський національний
економічний університет
Україна

Анотація. У статті розглядається стан захворюваності на туберкульоз та виявляються сучасні тенденції поширення даного захворювання в Україні.

Ключові слова: туберкульоз, хвороба, інфікування організму, лікування

Аннотация. В статье рассматривается состояние заболеваемости на туберкулез и выявляются современные тенденции распространения данного заболевания в Украине.

Ключевые слова: туберкулез, заболевания, инфицирование организма, лечение.

Abstract. The article examines the incidence of tuberculosis and identifies current trends in the spread of this disease in Ukraine.

Key words: tuberculosis, diseases, infection of the body, treatment.

Актуальність теми. Туберкульоз відноситься до соціальної хвороби, яку ми не можемо перемогти, бо в країні з 1995 року оголошено епідемію туберкульозу. Тому ця проблема залишається актуальною і на сьогодні. На жаль, Україна знаходиться серед лідерів за поширенням туберкульозу, який становить небезпеку як для держави та суспільства, так і для інших країн.

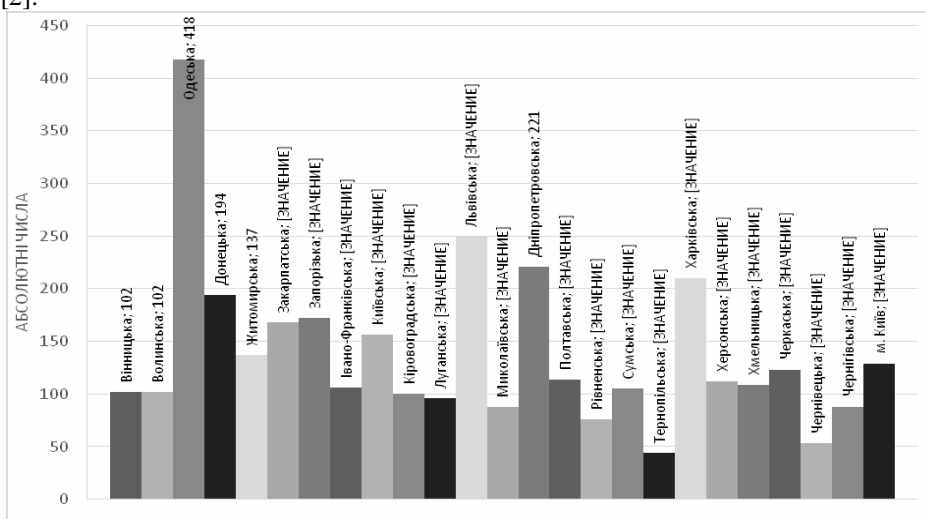
Мета дослідження – оцінити стан захворюваності на туберкульоз та виявити сучасні тенденції поширення даного захворювання в Україні. Відповідно до даної мети визначено такі завдання: вивчити причини захворювання і шляхи зараження, дослідити розвиток хвороби і його лікування, описати діагностичні методики та профілактичні заходи, розглянути статистику туберкульозу.

Виклад основного матеріалу. Хвороба розвивається після інфікування організму людини туберкульозної бактерією *Mycobacterium tuberculosis* або паличкою Коха. Даний мікроорганізм стійкий до впливу зовнішнього середовища, високотемпературного впливу, довго зберігає життєздатність при знижених температурах. Вірогідність захворіти після контакту зі збудником і його проникнення в організм у здорової людини вкрай невисока. Людина хвора на туберкульоз в більшості випадків не потребує стаціонарного лікування в неактивній формі хвороби і не обмежений в пересуванні, соціальної активності. При постійному побутовому контакті, в сім'ях, де є хворий на туберкульоз людина, рекомендується приділяти увагу не тільки його здоров'ю, а й підтримці гігієни, заходам щодо посилення імунітету інших членів сім'ї та регулярним перевіркам реакції організму на пробу Манту для виявлення можливого зараження на самих ранніх стадіях. Основний шлях інфікування - попадання палички Коха повітряно-крапельним шляхом до органів дихання. Хвороба може розвинути так: 1) коли імунна система пригнічена, є порушення вироблення антитіл, стану імунодефіцитів, захисні сили організму ослаблені іншими захворюваннями, недостатньо сформовані в силу вікового фактора або соціально-побутових умов; 2) коли контакт зі збудником тривалий, постійний, бацилоносій знаходиться на стадії відкритої форми захворювання і не отримує необхідного лікування. Прогноз на одужання при даному захворюванні складається на основі стадії хвороби, області ураження, загального стану здоров'я пацієнта [1]. Діагностика на ранніх стадіях дозволяє призначити ефективний курс терапії, що сприяє повного зцілення хворого. Лікування тривале, комплексне, що базується на прийомі антибактеріальних препаратів, протитуберкульозних засобів, імуномодуляторів, імуностимуляторів, препаратів і вітамініотерапії. Обов'язковою частиною курсу лікування є дієтичне харчування і лікувальна

фізкультура. Лікування хворого в активній стадії проводиться в туберкульозному диспансері для зниження ймовірності інфікування оточуючих. Тривалість перебування залежить від виду і стадії розвитку процесу і може становити від декількох місяців до року або більше. Самостійне припинення лікування найчастіше призводить до рецидиву або прогресу хвороби, розвитку важких ускладнень аж до летального результату. Розвиток хвороби залежить від рівня імунітету, тому основною профілактикою є ведення здорового способу життя.

Останнім часом на Україні стала впроваджуватися DOTS-стратегія, розроблена ВООЗ для слабо розвинених країн Африки та Азії, де недостатньо розвинута медицина та відсутня протитуберкульозна служба. Вона схвалена Світовим банком, як найбільш економічна (11-40 доларів на одного хворого). Суть даної стратегії полягає у скасуванні обов'язкової флюорографії, яка дозволяла виявити хворих на ранніх стадіях захворювання, і заміною її мікроскопією мокроти, що дозволяє виявити туберкульоз тільки тоді, коли у хворого розвивається активна форма хвороби, і він розповсюджує туберкульозні бактерії. Стаціонарне лікування dots-стратегією передбачено лише в перші дні захворювання, а потім – хворого переводять на амбулаторне, що викликає підвищений ризик інфікування. Отже, це призведе до зростання кількості хворих. Враховуючи асоціальний контингент більшості хворих туберкульозом в Україні, dots-стратегія призведе до збільшення кількості хворих, зменшення показників виліковування та переходу в мультирезистентну форму.

За даними ВООЗ кожен секунду одна людина в світі інфікується туберкульозом, кожні 4 секунди - хворіє і кожні 15 секунд від туберкульозу вмирає. 8,4 млн. Люди з усього світу щорічно захворюють на відкриту форму туберкульозу. Кожен хворий може сам заразити від 10-15 людей протягом року. Якщо контроль над захворюваністю на туберкульоз не буде посилений, то до 2020 року приблизно 1 млрд. людей будуть заражені, понад 150 млн. - захворюють і 36 млн. людей загинуть в результаті цього захворювання. На сьогоднішній день в Україні спостерігається справжня епідемія туберкульозу: кількість хворих перевищує 50 на 100 тисяч населення [3]. Згідно зі статистичними даними, за рівнем захворюваності на туберкульоз Україна знаходиться на другому після Росії місці в Європі, а за кількістю хворих полірезистентною формою (найнебезпечнішою для оточуючих) – входить в першу четвірку. Місто Одеса – знаходиться на першому місці по захворюваності на туберкульоз в Україні. Розглянемо діаграму 1, щодо смертності населення України по областях від всіх форм туберкульозу, яка приведена нижче [2].

Діаграма 1. Смертність населення України по областях від всіх форм туберкульозу у 2017 році [2].

Отже, найбільша смертність спостерігається в Одеській області (418 осіб), Львівській (249 осіб), Дніпропетровській (221 особа) та Харківській (210 осіб).

Висновки. Боротьба з туберкульозом поки залишається гострою проблемою в нашій державі. Якщо раніше спеціально виділяли величезні кошти для контролю за цим захворюванням, то зараз в Україні ведеться активний пошук технологій, що зберігають ресурси. В Україні в багатьох регіонах зберігається стара структура цієї служби, однак Міністерство охорони здоров'я впроваджує DOTS-стратегію, запропоновану нам ВООЗ, яка не є ефективною. Не викликає сумнівів, що в нашій країні повинна бути єдина Національна програма з боротьби з туберкульозом, яка фінансується урядом. Всі хворі у нашій країні – це переважно особи, що відносяться до соціально вразливих верств населення, незаможні, та особи які перебувають у виправних установах. Всі вони повинні отримувати відповідне лікування та фінансування. Безумовно, боротьба з туберкульозом стане особливо успішною, якщо в країні з'являться реальні програми соціального захисту громадян України, що призведе до зменшення кількості безробітних та безхатніх громадян.

Література:

1. Актуальні проблеми сучасної охорони здоров'я України. Кадри, стан організації, управління, медичні інформаційні системи та медичні інформаційні технології. — Київ., 2007.

2. Статистичні дані [Електронний ресурс] // Центр медичної статистики МОЗ України. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: <http://medstat.gov.ua/ukr/statdan.html> .

3. Туберкулез в Украине [Електронний ресурс] // Всемирная организация здравоохранения. – 2018. – Режим доступу до ресурсу:

«Наукова думка сучасності і майбутнього» (24 - 30 листопада 2018р.)

https://extranet.who.int/sree/Reports?op=Replet&name=/WHO_HQ_Reports/G2/PROD/EXT/TBCountryProfile&ISO2=UA&outtype=html&LAN=RU.

НАУКОВЕ МИСЛЕННЯ: Збірник статей учасників двадцять четвертої всеукраїнської практично-пізнавальної інтернет-конференції «Наукова думка сучасності і майбутнього», (24 - 30 листопада 2018р.). – Видавництво НМ. – Дніпро, 2018. – 78с.

Підписано до друку 05.12.2018 р.

Друк офсетний. Папір типографський. Тираж 50 прим. Замовлення № 010024